

Ontwikkelteam

Mens & Maatschappij

Ronde

Derde ronde (3)

REFERENTIE

MM000882

Naam

Coen Gelinck

Organisatie

NVLM

E-mailadrescoengelinck@nvlm.nl**Namens wie geeft u reactie?**

Namens een organisatie of netwerk

Namens organisatie

Lerarenorganisatie (o.a. vakverenigingen)

Wie heeft er bijgedragen aan deze reactie?

- Leraren voortgezet onderwijs

Aantal leraren voortgezet onderwijs

700

In hoeverre beschrijven de grote opdrachten gezamenlijk de essentie van het leergebied? Geef aan op een schaal van 1-4 (1=onvoldoende, 2=matig, 3=voldoende, 4=goed). Licht uw antwoord toe en geef eventueel aan welke opdracht niet tot de essentie behoort.

3

In het totaal van de grote opdrachten herkennen we het leergebied Mens & Maatschappij wel. Toch vinden we dat een aantal grote opdrachten slechts 1 vak of vakperspectief lijken te kiezen, terwijl dat niet nodig is. Grote opdracht 1 is bijvoorbeeld alleen aardrijkskunde, terwijl de titel ruimte geeft om ook sociale mobiliteit, sociale stratificatie en de maatschappelijke ladder te bespreken. Meer sociologie (maatschappijkunde /-wetenschappen) dus. Bij grote opdracht 3 is het alleen economie wat de klok slaat, terwijl aandacht voor politieke keuzes en verkiezingen hier heel erg logisch zou zijn. Dat is een gemiste kans. We adviseren dus om per grote opdracht te kijken of alle M&M-vakken die aan bod kunnen komen ook daadwerkelijk de aandacht krijgen die ze verdienen. De grote opdrachten 4 en 5 beschrijven vooral vaardigheden, die zouden een plek kunnen krijgen in deel 1. Dat geeft ruimte om andere maatschappelijke verschijnselen centraal te stellen in nieuwe grote opdrachten. Zie ons antwoord op vraag 2.

Welke grote opdracht of welk thema ontbreekt? Licht uw antwoord toe.

Wij missen met name religie en levensbeschouwing, communicatie en media, recht, veiligheid en migratie. Die kunnen deels misschien worden ondergebracht bij andere grote opdrachten. In ieder geval verdienen religie en levensbeschouwing een 'eigen' grote opdracht. Het is een maatschappelijk verschijnsel dat bij (bijna) alle M&M-vakken aan de orde moet en kan komen. Zonder kennis van (de positie en functie van) religies en levensbeschouwingen kunnen hedendaagse en historische samenlevingen niet begrepen worden.

In hoeverre zijn de grote opdrachten geschikt voor uw onderwijssector? Geef aan op een schaal van 1-4 (1=onvoldoende, 2=matig, 3=voldoende, 4=goed). Licht uw antwoord toe vanuit uw onderwijssector.

3

We vinden dat er bij M&M nog te weinig aandacht wordt geschonken aan kennis. Daardoor is het onderscheid met het tussenproduct van burgerschap niet altijd goed te zien. In het voortgezet onderwijs zou de kracht van M&M toch moeten zitten in de (vanuit de sociale en geesteswetenschappen afkomstige) kennis. Vanuit verschillende vakperspectieven kennis opdoen over de samenleving. Dat is de kracht van M&M en die zien we nu nog te weinig terug in de grote opdrachten.

In welke mate sluiten de grote opdrachten aan op het vervolgonderwijs? Geef aan op een schaal van 1-4 (1=onvoldoende, 2=matig, 3=voldoende, 4=goed). Licht uw antwoord toe vanuit uw onderwijssector.

3

Zie ons antwoord bij vraag 6. Er ontstaan problemen met de aansluiting richting het vervolgonderwijs als er in de kennis die bij de M&M-vakken aan bod komt te weinig diepgang zit.

In hoeverre is er een goede balans gekozen tussen de samenhang binnen het leergebied en de afzonderlijke vakken? Geef aan op een schaal van 1-4 (1=onvoldoende, 2=matig, 3=voldoende, 4=goed). Licht uw antwoord toe.

2

Zie vooral ons antwoord op vraag 1. We vinden dat de vakken nu herkenbaar zijn en het leergebied als geheel ook. We vinden echter ook dat binnen een aantal grote opdrachten meerdere vakken / vakperspectieven aan bod zouden moeten komen. Het is nu nog te veel: grote opdracht 1= aardrijkskunde, grote opdracht 2= maatschappijleer, grote opdracht 3= economie en grote opdracht 5= geschiedenis. We zijn er voorstander van dat de vakken goed herkenbaar blijven, dat hoeft de samenhang echter niet in de weg te zitten. Als naar elke grote opdracht met alle vakbrillen wordt gekeken, is er meer samenhang mogelijk dan nu. Wat overigens niet wil zeggen dat elke grote opdracht per se bij elk vak moet passen.

In hoeverre vormt de gehele set grote opdrachten een samenhangend geheel? Geef aan op een schaal van 1-4 (1=onvoldoende, 2=matig, 3=voldoende, 4=goed). Licht uw antwoord toe.

3

Zie onze antwoorden op vraag 1 en 11

Overige aandachtspunten / opmerkingen

- De NVLM vindt het erg goed dat er is gekozen voor het onderscheid tussen denkwijzen en vaardigheden in deel 1 en concepten en contexten in deel 2. We kunnen ons al goed vinden in de gekozen denkwijzen. Over de M&M-specifieke vaardigheden zou nog nagedacht moeten worden. Wij denken dat informatie- en onderzoeksvaardigheden (ingekleurd voor de M&M-vakken) en het vormen van een oordeel over maatschappelijke vraagstukken typische M&M-vaardigheden zijn. De samenhang in het leergebied zal toenemen als alle M&M-vakken met deze denkwijzen en vaardigheden aan de slag gaan. De samenhang kan ook nog toenemen door per grote opdracht consequent zoveel mogelijk vakperspectieven te laten zien. (Zie onze antwoorden op de vragen 1 en 11.) Ten slotte denken we dat per grote opdracht nog meer M&M-concepten maar ook een rijtje vakspecifieke concepten kunnen worden genoemd. Op die manier komen zowel de samenhang als het belang van de vakspecifieke benadering tot hun recht.
- de titels van de grote opdrachten zijn soms inspirerend, prikkelend en goed gevonden. Bij andere grote opdrachten zijn ze gekleurd, dogmatisch en leiden ze tot irritatie of zetten ze de lezer op het verkeerde been.
- we missen in de opsomming van vakken op pagina 2 het vak maatschappijkunde.

We vinden dat het ontwikkelteam M&M sinds de vorige ronde grote stappen vooruit heeft gezet. We wensen jullie veel succes met de volgende ronde.